

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om taxitrafik

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 oktober 2011 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om taxitrafik (RP 72/2011 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialmedarbetare Tero Jokilehto och regeringsråd Irja Vesanen-Nikitin, kommunikationsministeriet
- tillståndschef Pasi Hautalahti, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- verkställande direktör Heikki Kovanen, Kovanen Yhtiöt Oy

- verkställande direktör Lauri Säynäjoki och ordförande Jari Lemmetyinen, Finlands Taxi-förbund
- taxiåkare Jan Karhapää
- taxiåkare Markku Pakkanen
- taxiåkare Jaakko Uuksulainen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- Folkpensionsanstalten
- Konkurrensverket
- Konsumentverket
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lapp-land
- Lähitaksit Oy
- Kajon Oy
- Bussförbundet rf
- Finlands Kommunförbund
- taxiåkare Hannu Laholuoma.

PROPOSITIONEN

Syftet med propositionen är att förbättra jämlikheten mellan dem som ansöker om taxitillstånd när det finns flera sökande än det kan beviljas tillstånd. Propositionen syftar också till att underlätta tillståndsmyndigheternas arbete vid beviljandet av taxitillstånd.

Det föreslås att lagen om taxitrafik ändras så att regleringen av företrädesordningen mellan tillståndssökande blir tydligare och enklare. Möjligheten att överföra taxitillstånd på någon

annan i samband med överlåtelse av företag slopas. Däremot ska det fortfarande vara tillåtet att överlåta ett tillstånd till en nära släkting vid generationsväxling eller motsvarande i ett företag. Vidare föreslås det att möjligheterna att övervaka hur körskyldigheten uppfylls ska förbättras genom att regleringen av jouranmälningarna på landsbygden ändras och sanktionerna för beställningscentraler lindras.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande synpunkter och ändringsförslag.

Regeringen föreslår att företrädesordningen mellan sökandena i tillståndssystemet enligt lagen om taxitrafik (217/2007) förtydligas i de fall där det finns fler sökande än tillstånd som kan beviljas. Möjligheten att få tillstånd utifrån erfarenhet från ett annat serviceyrke än som taxiförare slopas och bestämmelser införs om hur längden på erfarenheten av arbete som taxiförare ska räknas ut. När ett företag överläts ska taxitillståndet bara kunna överföras till en nära släkting. Bland annat bestämmelserna om jouranmälning på landsbygden ska ändras så att övervakningen av körskyldigheten blir effektivare. Syftet är att förbättra likabehandlingen av tillståndssökande och underlätta tillståndsmyndigheternas arbete.

Det är bra att de problem som förekommit i taxiverksamheten och systemet med taxitillstånd ska lösas genom lagstiftning. Utskottet anser att de föreslagna preciseringarna inte i väsentlig grad ändrar på grunderna för systemet eller omotiverat begränsar tillträdet till branschen. Utskottet anser att ändringarna till största delen är korrekta. I propositionen har man försökt hitta fungerande kompromisser i frågor där åsikterna går brett i sär. Men det finns fortfarande en hel del frågor i lagen som det finns skäl att fundera över och eventuellt se över bestämmelserna framöver. Enligt utredning pågår bl.a. en bedömning av behovet att ändra bestämmelserna om övre åldersgräns för taxiförare. Utskottet påpekar att det i synnerhet på landsbygden är svårt att hitta personer som är villiga att fortsätta när äldre taxiförare slutar, vilket kan försvåra tillgången till taxiservice. Därför bör bestämmelserna harmoniseras med lagstiftningen om förare i tung trafik.

Sakkunniga har lyft fram de konkreta problemen med likabehandlingen när det gäller jour och körskyldighet. Utskottet har erfaren att en del av taxiföretagarna på vissa orter tvingats ta hand om en oskäligt stor del av natt- och helgjourerna. Jourerna har alltså inte fördelats jämnt mellan taxiåkarna på orten. Ambitionen i propositionen är att jourerna härfter ska fungera bättre genom att taxiåkare som inte hör till körschemat måste lämna information om sina jourer. De föreslagna bestämmelserna lättar nog upp situationen framför allt i landsbygdskommuner, men löser inte hela problemet. I sikte på bättre jämlikhet behövs det inom kort en bedömning av vilka metoder och bestämmelser som bäst kunde möjliggöra likabehandling mellan aktörerna i fråga om jourer. I förekommande fall bör dagens jourpraxis ändras.

I propositionen är målet att missbruk ska förebyggas på så sätt att en ny sökande av taxitillstånd inte får vara ägare eller delägare i ett taxiföretag. Framöver finns det skäl att se på om bestämmelserna fungerar i praktiken och om ägare av minoritetsandelar i taxiföretag i vissa fall kan anses vara nya sökande av taxitillstånd. Samtidigt behövs det en undersökning av nya metoder att motverka negativa följder, t.ex. myglande med komplicerade företagsstrukturer och kedjor.

Enligt utredning har tillståndsmyndigheterna på olika håll i landet i viss mån haft olika praxis och tolkningar när det gäller tillämpningen av lagen. Det här bör vägas in i anvisningar och eventuella kommande ändringar i bestämmelserna. Dessutom bör man beakta hur tillståndsmyndigheternas resurser räcker till för att målen i lagen ska nås.

Regeringen föreslår bestämmelser om ett årligt lägsta antal gånger som tillstånd beviljas. Utskottet ställer sig bakom förslaget att lagstifta om ett årligt minimiantal. Men det behövs i fortsättningen undersökas vilka möjligheter och sätt det finns att betydligt korta ner intervallet mellan beviljandetillfällena.

Detaljmotivering

6 §. *Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd.* Det finns ett tekniskt fel i 6 § 1 mom. 1 punkten. Utifrån en utredning föreslår utskottet att ordet "eller" ersätts med "och".

10 a §. *Inbördes företrädesordning mellan sökande av taxitillstånd.* Tillståndsmyndigheten ska enligt 4 mom. informera de sökande om på vilken grund tillstånden i första hand beviljas. Utskottet anser att skyldigheten att gå ut med information är så pass viktig för eventuella sökande att informationen också bör gälla ansökningstiden. Dessutom är det viktigt att meddela på vilken grund tillstånden i första hand beviljas varje gång de kan sökas. Följaktligen föreslår utskottet att bestämmelsen om information i 10 a § 4 mom. kompletteras i fråga om detta.

11 §. *Förbud mot överlåtelse av taxitillstånd.* Enligt paragrafen får taxitillstånd inte säljas eller överlåtas. Om taxitillståndet har beviljats en juridisk person och denna juridiska person överlåts, kan förvärvaren få fortsätta bedriva trafik, om han eller hon söker taxitillstånd inom sex månader från överlåtelsen. Överföringen anses ha skett om bestämmanderätten har överförs. Utskottet anser att det är mycket viktigt att tillståndsmyndigheten håller sig uppdaterad om företagsöverlåtelser av det här slaget. Bland annat bör myndigheten kunna överväga att återkalla tillståndet utan onödigt dröjsmål om förvärvaren inte söker taxitillstånd inom den föreskrivna tiden. Därför föreslår utskottet att överlåtaren utan dröjsmål ska meddela överlåtelsen till tillståndsmyndigheten.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget i övrigt enligt propositionen men 6 § 1 mom. 1 punkten, 10 a § 4 mom. och 11 § 2 mom. med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

6 §

Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd

Om inte något annat följer av 19 § beviljas taxitillstånd en sökande som

1) är myndig och vars handlingsbehörighet inte har begränsats med stöd av 18 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och som inte har förordnats intressebevakare med stöd av 8 § 1 mom. i den lagen,

— — — — —
(4 punkten som i RP)

10 a §

Inbördes företrädesordning mellan sökande av taxitillstånd

(1—3 mom. som i RP)

Med beviljandetillfälle avses en av tillståndsmyndigheten fastställd tidpunkt då ett eller flera taxitillstånd kan sökas. Om det enligt 19 § finns tillstånd att bevilja, ska det ordnas minst ett beviljandetillfälle om året. Tillståndsmyndigheten ska informera de sökande om *ansökningsstiderna* och på vilken grund tillstånden vid varje beviljandetillfälle i första hand beviljas.

11 §

Förbud mot överlåtelse av taxitillstånd

— — — — —
Ett taxitillstånd får inte säljas eller annars överlåtas. Om ett taxitillstånd har beviljats en juridisk person och det företag i vars namn taxitillståndet är sålts eller annars överlåts, ska den juridiska personen för att få fortsätta bedriva trafiken ansöka om ett nytt tillstånd inom sex månader från överlåtelsen. Företaget anses ha överlåtit, om bestämmanderätten som grundar sig på delägarskap eller aktieinnehav i företaget har överförts. *Den som överlåter en juridisk person ska utan dröjsmål meddela överlåtelsen till tillståndsmyndigheten.*

KoUB 17/2011 rd — RP 72/2011 rd

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 7 december 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Osmo Kokko /saf
medl. Mikko Alatalo /cent
Thomas Blomqvist /sv
Ari Jalonen /saf
Kalle Jokinen /saml
Jukka Kopra /saml
Merja Kuusisto /sd

Suna Kymäläinen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /saml
Eila Tiainen /vänst
Ari Torniainen /cent (delvis)
Reijo Tossavainen /saf
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.